

ITEM No. 10.001/53

HUNGARY

LABOR /1925/
INDUSTRY /1704/

M.J.
7 Oct
VII/911/d

Sanitary Assistance At The "GANZ" Factory.

SOURCE TRIESTE:

20 -year- old worker who escaped
from Hungary in December 1952.

DATE OF OBSERVATION:

from August 1950 until 16 June 1952.

SUMMARY:

Description of work safety conditions
in subject factory. Some work accidents are also described.

EVALUATION COMMENT:

The reported accidents and
neglected work safety conditions reflect the deplorable
conditions in Hungarian industry. Similar accidents are also
frequent in other industrial establishments, reports on analogous
cases are on hand. The reproduction of the tool machine the
weekly "Élet és Tudomány" cannot be confirmed here.

It is interesting that subsource
still refers to the workers health insurance organization
by its old name: OTI. The severe treatment of ill workers by
this organization remains a constant practice today.

All names under reference are

UNCONFIRMED here.

x x x

A pártpropaganda ellenére, amely
kiterjedt munkásvédelmi berendezésekről és rendszabályokról
beszél, a valóságban a munkások helyzete ezen a téren sem mond-
ható kielégítőnek,

1952 májusában történt a GANZ kap-
csolók és készülékek gyárában, hogy megérkezett egy egész modern,
a szovjet nehézipar remekének beharangozott 6 m/m-es lemezvágó
olló, súlya kb. 2 mázsa. Eppen vitték be autón a gyárba ezt a gé-
pet, a teherautó mindjárt a daru alá állt, mert emberi erő nem
birta volna megmozdítani. A darura kötéssel kötötték fel, s meg-
kezdtek a munkálatokat, hogy a daru felemelje, de alighogy 5 cm.-
re felemelkedett, az autó kiment alóla, a munkások köréje áll-
tak, hogyha leér a földre, a köteleket leszedjék róla, de köz-

/more/

ben, mivel felületesen voltak elhelyezve a kötelek a darun, a munkaverseny kívánta sietség folytán, a gép elvesztette egyensúlyát, megbillent, kicsuszott és az egyik szállítómunkást agyonzúzta. Szörnyethalt. Édesanyja mindössze háromezer forint kártérítést kapott.

Utána a szakmunkások, köztük a forrás is, megnézték a gépet kívül-belül, alaposan szemügyre vették minden alkatrészét. Hát meglátták, hogy német gyártási jegy van rajta, ebből kiderült, hogy Keletnémetországban, azaz a szovjet zónában készült.

Az Élet és Tudomány című folyóiratban, mégpedig a juniusi szám címlapján jelent meg a kérdéses gyárnak szállított lemezvágó ollóról készített felvétel, azzal a propagandatétellel, hogy ez a gép a szovjet nehézipar remekműve. A munkások, akik az előzményekről tudtak és ezt olvasták, nem tűrtőztették magukat, hogy egymásközt a legelősebben elítéljék a súlyos csalást.

1952 július elején történt a hírforrással, hogy kisebb baleset érte az üzemben. A furógépen dolgozott és a furt anyag, az acélöntvény, történetesen lukacsos volt, a munkadarbot a furó elkapta és az anyag a körmét, azaz az ujját erősen megütötte, így a körömháza felszakadt. Kénytelen volt elmenni az UJPESTI Társadalombiztosító Intézet /OTI/ rendelőjébe. Várakozás közben az előszobában jajkiáltást hallott, s mikor a beteg kijött a szobából, látta, hogy ujjá be volt kötve. Érdeklődésére elárulta, hogy a körmét fogóval rántották le, anélkül, hogy előbb érzéktelenítették volna. Ettől a példától aztán elment a kedve a hírforrásnak, sarkonfordult, otthagya az OTIt, mint Szent Pál az oláhokat.

Más alkalommal a forrás szintén az UJPESTI OTI-rendelőben járt, a Dózsa György uton. Bement az orvoshoz, aki felülvizsgál, várta, míg rákerül a sor, ott volt többek közt egy BESZKART Villamosvezető, akit kiírt munkára, annak ellenére, hogy az egyik lába a háromszorosára meg volt dagadva s több gennyes seb borította.

Ez megmutatta az orvosnőnek, de az hajthatatlan maradt, nem volt hajlandó betegállományba utalni, sőt munkára alkalmasnak minősítette, tegyük hozzá: állómunkára! A villamosvezető elvesztette türelmét a sok hiábavaló vitatkozás után és felpofozta az orvosnőt, - többben is látták.

ERDÉLYI Géza szakmunkás tüdőbeteg lett, mégpedig olyan súlyos, hogy bármelyik pillanatban felvet-

2.

ték volna betegállományba. Csak azért nem ment el, mert családjának a megélhetése az ő betegpénzéből nem telt ki, felesége az örültek házában, leánya pedig még kiskorú volt.

A gyári vezetőség, bár tudomása volt tüdőbajjáról, nemhogy könnyebb munkára osztotta volna be, ellenkezőleg, - a bakelizáló műhelybe helyezte, ahol nehéz tevékenységet kellett emelgetnie a kovácsützhelyre le és fel. Egy-egy munkadarab sablonnal együtt 70-80 kg. súlyú volt. Maga a kovács-műhely levegője és a bakelitből kiáradó gőz még egészséges embernek is megártott volna. ERDELYI egyébként jó munkás volt.

1952 nyarán történt: ugyanabban a gyárban, de a gépműhelyben, dolgozott egy nő, akinek a haját elkapta és részben kitepte a furógép. Ekkor, - de csak a baleset után óvintézkedéseket fogantatosítottak: rácsot szereltek a furógép felső felére, holott azt előbb is megtehették volna, mert hasonló eset már a múltban is többször előfordult.

Mint ahogy itt a gép, bőrrel együtt tépte ki a haját a nőnek, annak többé ott nem nőtt ki a haja. Semmiféle kártáritésben nem részesült.

End.